

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIATA LIBERTATEI BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarife

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. E ca şi cum ar grai prin gura streinului.

UN STRIGAT DE DURERE In pragul unor mari evenimente

La graniţa apuseana a României se desfăşoară una din cele mai dureroase tragedii ale neamului românesc. Nu vorbim de populaţia compactă românească, care a trecut sub oblăduirea statului jugoslav în contra voinţei ei şi care se zbate în cele mai grele frământări sufleteşti fiind aservită satrapilor nemiloşi ai vecinilor noştri, ei înregistrăm de astădată numai suferinţele acelor Români şi cetăţeni ai ţării noastre, cari ne aparţin nouă dar cari n'au ajuns încă să treacă a fost în legăturile statului român.

Începând din luna trecută comisiile mixte pentru delimitarea graniţei noastre cu Jugoslavia execută predarea acestor comune autorităţilor româneşti. Aceste lucrări continuă şi se vor termina către sfârşitul acestei luni. Deşi aceste comune sunt cedate de drept României, percepţii sârbi caută în clipa din urmă să mai tragă şi ultimele foloase de pe spatele noilor cetăţeni Români. De săptămâni de zile agenţii Sârbilor demontează fabrici şi ateliere iar percepţii sârbi se năpustesc ca nişte lăcuste asupra bieţilor oameni, luându-le şi ultimul ban ce l'au câştigat prin munca lor de toate zilele.

Unul din aceste numeroase cazuri l'a adus la cunoştinţă parlamentului român inimosul nostru deputat Sever Bocu, care a dat cetire unei jalbe a Românilor din oraşul Jimbolia, cerând intervenţia grabnică a ministrului nostru de externe. În această scrisoare se spune între altele:

... „A sosit zilele trecute aci un revizor de impozite, care intenţionează jupuirea pielii cetăţenilor acestei comune, înainte de predarea ei la România.

„Mici comercianţi sunt obligaţi să plătească impozite dela 50 până la 90 mii dinari. Un lucru absolut imposibil, pentru că comerţul aici merge foarte prost, circulaţia mărfurilor e redusă, comercianţii tânjesc şi chiar de şi-ar da toată agoniseala vieţii, tot n'ar putea plăti impozitele ce se cer, de când Jimbolia e pe cale să treacă la România.

„Vă rugăm cu insistenţă să protestaţi împotriva acestor fapte, pentru că noi credem, că Serbia nu mai are nici un drept să forţeze impozite, din momentul ce acest oraş e cedat României şi urmează predarea lui. Ar fi foarte bine şi în interesul locuitorilor acestui oraş, cetăţenii de mâine ai României, ca onoraţi domni deputaţi să şi ridice glasul lor, protestând împotriva acestor abuzuri. Dacă nu se vor lua de urgenţă măsurile de salvare, România va primi o populaţie complet ruinată materialmente, ceea ce nu poate fi în interesul unei ţări. Cerem dela dv. ajutor momentan...”

Strigătul acesta de durere a produs o impresiune profundă în întreaga cameră şi numai firesc ar fi dacă ministrul nos-

trul de externe ar face imediat paşii de lipsă ca să oprească cu un ceas mai curând această exploatare şi ruinare ruşinoasă a cetăţenilor români. Ne temem însă că glasul desperat al celor jupuiţi va răsună în pustiu, căci cei cari au forţat cu un exces de zel, demn de o cauză mai bună, votarea faimosului protocol dela Belgrad, cu greu se vor decide la un pas bărbătesc, care se impune cu atât mai mult şi mai urgent fiind vorba de „complecta ruină materială” a unei populaţii care aparţine statului român.

Bine ar fi ca să ne înşelăm de astădată în temerile noastre şi ca cei ce imploară desperat ajutorul nostru să fie scăpaţi din ghiarele peirii. Ar fi nu numai o datorie de frate ci şi una care priveşte aşa de aproape demnitatea statului român, atât de mult ştirbită astăzi tocmai prin ignoranţa condamnată a celor ce deţin frânele ţării.

Guvernul englez, având a-probarea entuzastă a opiniei publice din imperiul britanic, a reluat relaţiunile diplomatice cu Rusia. Acesta-i evenimentul cel mai nou al politicii internaţionale.

În alte vremuri, o restabilire a raporturilor normale între două state, fie chiar Anglia şi Rusia, n'ar fi constituit un eveniment mondial. Astăzi însă faptul acesta, o simte oricine, este oarecum preludiul unor transformări grandioase, ale căror conture se şi desenează în zarea viitorului.

Vom înşira numai câteva urmări, din cele cari se prevăd uşor, şi covârşitoarea importanţă a evenimentelor va fi evidentă pentru oricine.

Este sigur că pilda Angliei va fi urmată şi de celelalte ţări din Europa. Unele ştiri anunţă că recunoaşterea guvernului sovietic de către Italia se va produce încă săptămâna aceasta.

Rusia, ca şi Germania, va fi apoi invitată să intre în Liga Naţiunilor. Cu bogăţiile ei imense cari aşteaptă să fie exploatate, Rusia reprimă în comunitatea ţărilor civilizate, va da un puternic impuls vieţii economice, astăzi paralizate.

Dar consecinţele cele mai însemnate, credem noi, nici nu vor fi cele de natură economică. Marile transformări le aşteptăm în ordinea politică.

Rusia este încă departe de a-şi fi vindecat rănille pricinuite de războiul de cea mai formidabilă dintre toate revoluţiile câte se cunosc. A reuşit însă, indiferent dacă regimul bolşevic se menţine sau cade, să creieze bazele unei largi democraţii, care nu se mai poate falsifica. Regimul ţarist, aşa cum a existat înainte de revoluţie, s'a stâns pentru totdeauna. Şi s'a stâns nu numai pentru că o ţară, în evoluţia ei politică şi socială, ca orice organism de altfel, nu trece de două ori

Graniţele Maramureşului

de Colonel Achimescu.

Azi când se pun în discuţie graniţele Maramureşului, un dor de nedescris e înăbuşit în suflele celor ce au jurat în gheţurile Siberiei întregirea Neamului între Tisa şi Nistru şi Munţii Carpaţi, asistând fără puţinţă la sfârşitul lor Maramureş, visat şi cuprins întreg în gândul lor.

Plângeţi, voi legionarilor, pe urma visului vostru ciunlit, că n'are cine să vă audă. Cu durere şi desnaşdejde vi protestat în parlamentul ţării, voi reprezentanţii de atunci ai Maramureşului, leagănul sfânt al întemeierii Moldovei, contra graniţelor cari vă lua respiraţia. Condamnarea voastră ce fierbe în cazanul străns de toate porţile de munţi, în care vă lăsat neghiobia celor încrezuţi patrioţi, cari strigă la toate răspântiile, va luat toate nădejdele de îndreptare şi azi vă silesc la emigrare despopulând acest frumos şi bogat colţ de ţară în profida veneticilor fără naşte şi ţară. V'am văzut, am fost cu voi, v'am cunoscut sufletul, căci era al meu, al tuturor românilor ce sângerau pentru orice fărimitură din ţara lor. Şi când un fiu al Neamului era să vă dea o mai bună graniţă, totul s'a năruit şi voi aţi rămas la cheremul exploataşilor ce vă sug vîgla şi vă silesc la expatriere. Ziceam atunci că prin politica externă ce se face ţara vă va pierde căci oricât de patriot e cineva atunci când nimeni nu se îngrijeşte de doleanţele lui juste, preferă emigrarea.

Secătarile din năuntru după cum se vede din certurile din anul lor, nu puteau fi la înălţimea speranţelor noastre, şi au făcut totul să zădărnicească câştigarea cauzei voastre pe cât

era posibil, după ce vă părăsise. Şi azi voi, Maramureşenii, cari la port sămănaţi cu străbunii noştri Daci, iar la vorbă cu Moldovenii, sunteţi silţi să părăsiţi meleagurile voastre, şi să lăsaţi pe alţi înstăpâniţi pe drepturile voastre.

Cât e de dureros şi de trist să constatăm aceasta abia după doi ani! Teama exprimată de trimişii voştri în parlamentul Neamului, de atunci, azi se împlineste. Şi cum să nu fie aşa? Care-s legăturile voastre cu restul naţiunii? Drum pe pământ strein! Bogăţiile munţilor voştri, păşunile în mâni cari nici n'au visat. Comune întregi, multe, fraţi ruşi din acelaş corp, înstreinaţi. Durere şi jale! Şi orbii nu văd şi urechile n'aud jălănia voastră şi jalea neamului.

Puteam să le strigăm: de'ajuns, d-lei! Priviţi la colţul acesta de pământ pe cale de înstreinare, de-a fi copleşit de lifte prădănice, lipitorile satelor din cari goneasc pe băţinaş, ce nu mai poate suferi vitregia stăpînirii. Nici vitele rămase nu mai au ce mânca, şi populaţia stă mai rău ca vitele. Ea a fost despuia de toate bunurile la care avea dreptul să spera mai mult decât sub ocrotire streină. E trist, dar adevărat.

Ridicăm vocea contra acestei nepăsări şi cerem ca munţii şi pădurile şi tot ce se atinge de viaţa economică, să le fie restituite. Daţi-le liniştea sufletească, cât mai e vreme, daţi-le căi de comunicaţie leucioasă cu ţara, nu-i mai treceţi printre forţile streine, că destul le-a fost. Daţi-le autoritatea cu dragoste de neam şi dreptate şi lumisă întăriindu-le credinţa, dacă nu vreţi să aveţi Maramureşul fără vrednicii lui fii.

Ascultaţi vocea sânelui, dacă în vinele voastre mai curge acelaş sânge şi salvaţi pe aceşti buni fii ai neamului descendenţii premergătorilor înfăptuitorilor întregirii Neamului şi nu lăsaţi să tânjească în credinţa lor, exprimată prin vocea legionarilor din cari mulţi zac sub gheaţa îngheţatei Siberiei şi prin munţii şi sesurile Italiei adormiţi cu nădejdea în fericirea fraşilor lor la sânul Patriei mame. Ce fericii şi-au închis ei ochii!

Auziţi cum Maramureşul îşi doineşte jalea nădejdelor pierdute, cerând dreptul la graniţe mai bune şi la o viaţă demnă de fiul lui desnaşdejduţi. Ascultaţi si veţi înţelege şi înţelegându-i le veţi alina durerea.

Relaţiunile franco-române.

Veşti îngrijitoare.

Ziarul „Presă” e informat că un personaj politic dela noi, care se găseşte de câţva timp la Paris, a trimis în ţară veşti destul de îngrijitoare asupra situaţiei noastre internaţionale.

La Paris, toate cercurile, cele diplomatice, inclusiv guvernul, cele financiare, ca şi intelectualitatea şi presa în bună parte, sunt vădit ostile României oficiale.

Atitudinea ţării noastre pe care francezii o socot manifest provocatoare faţă de Franţa, a indispus toate cercurile şi se poate spune că azi România oficială numai atmosferă amicală nu are la Paris.

Guvernul francez — pe drept sau pe nedrept — ar fi fost informat că guvernul român sub anumite sugestii ar intenţiona să schimbe directiva politicii externe a ţării, îndreptând-o spre Anglia.

prin aceeaş fază, ci şi pentru că lipseşte clasa socială, care ar avea interesul să reintroneze ţarismul. Nobilimea rusească, despotică, reacţionară şi lacomă nu mai există. Revoluţionarii au avut grija s'o stărpească, iar moşile ei să le importe ţăranilor. Oricine ar veni după bolşevici, va trebui să lucreze cu elementele cari au rămas: ţăranii, muncitorii dela oraş şi funcţionarii publici.

De cealaltă parte a continentului, în Anglia, curentul democratic a cucerit în ultimul timp nu numai clasele de jos ale poporului, ci şi pe cei mai de seamă intelectuali ai imperiului. Macdonald a putut prezenta o listă ministerială, de personalităţi distinse, care a umplut pe toată lumea. Răzîmându-se pe clasele muncitoare, având conştiinţa puterii ce reprezintă, şeful guvernului britanic a păşit hotărît la înfăptuirea programului său de guvernământ şi în mai puţin de zece zile, abilitat şef al guvernului francez, susţinut de cei o sută deputaţi milionari, a căzut pe al doilea plan. Politica mondială este dirijată iarăş de Anglia, căci d-lei Poincaré, vădit, au şi început să-l luncce frânele din mână.

Peste continentul european doi uriaşi, Anglia şi Rusia, îşi întind mâna. Popoarele au şi început să simtă presiunea şi nerăbdătoare aşteaptă desfăşurarea evenimentelor.

O singură ţară nu ae sinchiseşte: România. Guvernul ei caută să acapareze, pe seama unui partid, toţi factorii de energie, toate zăcămintele şi toată industria ţării. Partidul liberal vrea să se aranjeze pe cel puţin două sute de ani. I. C.

Propunerea guvernului sovietic de-a se şine tratativele dintre Rusia şi România pentru rezolvarea chestiunilor în litigiu la Viena a fost acceptată de guvernul român.

„Trebuie o mare sfortare, a celor mai capabili oameni politici români — scrie personajul politic de care vorbim — ca să reparăm pagubele uriaşe făcute ţării de felul de a face politica externă a actualului guvern”.

Validarea alegerii dela Lipova. Cu toate contestaţiile făcute de senatorii Trandafirescu (ţăranist) şi L. Micşa (naţionalist) cu prilejul discuţiei în şedinţa de Sâmbătă a Senatului asupra validării mandatului subsecretarului de stat Cipăianu, majoritatea liberă a Senatului, chemată telefonic şi telefonic la şedinţă, a validat mandatul. Ca culme a ironiei un alt subsecretar de stat, dl Tătărescu, luând apărarea dlui Cipăianu a spus că alegerea dela Lipova a fost una dintre cele mai „libere”...

Problema frontierelor noastre

— Conferința d-lui Al. Vaida-Voevod. —

În mijlocul celei mai încordate atenții, un public numeros de intelectuali a urmărit Duminică dimineața la fundația Carol I, interesantă conferință a d. Vaida-Voevod, referitoare la „Problema frontierelor României”. Valoarea adevăratelor exprimate orientărilor deschise, în suferințele ascultătorilor, cum și căldura sincerității din care izvora puterea convingerii, imprimă acestei conferințe caracterul unui adevărat catehism al politicii naționale.

Frontierele unui stat — a spus d-l Vaida — sunt scutul corpului său împotriva agresiunilor externe. Calitatea lor atârână de energiile de care dispune el, capabile de a reacționa în sens defensiv și ofensiv.

Dela sfârșitul veacului XVIII viața popoarelor este dominată de ideea națională.

Popoarele civilizate s'au convins că problemele naționale trebuie rezolvate. Războiul mondial — în ultima analiză — n'are la bază decât tensiunea pricinuită de dorința de manifestare a unităților naționale desmembrate în state politice. Reînvierea statelor în hotarele lor etnice firești, devine un postulat al vremii. Ea însemna cultură și progres, căci descătușă forțe noi răvnitoare de valorificare.

Cu toată imperfecțiunea tratatelor încheiate, conferința păcă a înfăptuit totuși această cerință a vremii. Ast-fel neam văzut și noi definitiv încheagată unitatea națională. Se înțelege dela sine că acest ideal nu putea fi realizat fără jefurile neuitate aduse de poporul și armata Vechului regat și fără virtuțile neșterite ale elementului românesc din provinciile unite, care din generație în generație a transmis și a susținut conștiința românească.

Fiecare popor are frontierele pe care le merită.

O frontieră, în general, se consideră bună dacă se prezintă sub formă de barieră naturală: munți, râuri, mare, etc. Dar pe lângă aceste cerințe de siguranță în contra traficului contrabandiștilor și agresiunilor militare, o bună frontieră trebuie să satisfacă și condițiile de existență materială a poporului respectiv, precum și sentimentul obștesc al națiunii.

Nu va putea fi o frontieră bună aceea care taie în două trupul unui neam sau care paralizează viața economică a unei părți a lui.

Ori cât de formidabilă barieră erau Carpații, ei au fost totuși o frontieră rea pentru Ungaria. Frontierele bune ale României de azi ar fi: Nisru, frontiera dinspre Polonia, linia mării Negre, frontiera cu Bulgaria și Serbia pe linia Dunărei.

Sunt rele celelalte părți de frontieră: dinspre Cehoslovacia, pentru că ne desparte de frumoasele comune românești ale Apșelor și pentru că ne taie căile de comunicație, izolând complet Maramureșul de restul țării. Dezavantajul geografic prezintă și linia Turtucala-Ekrene, complicate și prin faptul că de ambele ei laturi se găsește masată populația bulgărească.

Frontiera cu Ungaria e și mai desavantajoasă, neopunând nici un fel de stăvilă firesc între noi și maghiarii, ceace constituie nu numai un paradis pentru contrabandiști, dar și un ex-istat pentru halucinațiile frecvente.

Frontiera bănățeană dinspre Serbia este o rană deschisă în trupul nostru. Ea rupe în două popoare de acelaș neam, lăsând sub stăpânire străină 100.000 de conștienți și stăruiește existența materială a unei provincii.

E regretabilă această situație, de oarece românii și sârbii sunt destinați pentru o frățască conviețuire și prin trecutul lor și prin comunitatea lor de interes din prezent și viitor.

Din așezarea geografică a României rezultă pentru ea anumite îndatoriri. În primul rând să nu uităm, că întărirea externă a frontierelor trebuie completată printr-o efectivă întărire internă. Avem nevoie de alianțe; ele se vor fochela ușor cu toți vecinii cari au interese comune cu noi.

Dar alianțele sunt ca și asigurările contra focului, sau contra altor fenomene. Numai voința hotărâtă și disciplinată a cetățenilor și de a susținea statul unind forța fizică cu forța morală, ne poate apăra.

Programul de consolidare al țării și de apărare a frontierelor trebuie să prevadă:

1. Formarea unei zone de colonizări românești fostii voluntari, foștii luptători, organizați anume pentru paza frontierelor.

2. Românizarea orașelor prin colonizarea lor cu oțeni, bănățeni, mărășeni, macedoneni, repatriați din America.

3. Selecționarea copiilor de țărani și pregătirea lor în ramurile practice, spre a crea o clasă de comercianți și industriași, românească.

4. Modernizarea instrucției publice, ca să se desvolte în tineret gândirea practică, forța de voință și inițiativă, formându-i ca oameni de caracter și de muncă.

Noțiunile — încheie conferința — au soarta, care rezultă din firea individualității lor: Pentru un popor de sclavi, de generații și lași, nici cea mai puternică frontieră nu oferă o garanție a existenței sale. Pentru un popor de bravi orice frontieră sunt acceptabile.

Existența de aproape două mil de ani a neamului românesc a dovedit în de jure vigoarea lui. Forța vitală și calitățile acumulate în decursul acestui lung răstimp au făcut cu putință ca poporul nostru să supraviețuiască atâtor neamuri și state dispărute. Aceste însușiri sunt cheazășia, că acum, după ce unitatea națională a fost înfăptuită în frontierele etnice, aceste frontiere datorite energiilor vitale și virtuților organizatoare ale raselor, vor da lași prin veacuri, tari și nediscutate.

„U”.

Locale

Noul prefect al județului, d-l Dr. Ioachim Ciurea, și-a preluat postul. Azi la ora 10 a avut loc la prefectură recepția obișnuită cu prilejul instalării noului prefect.

Membrii sindicatului „Abram Iancu” sunt rugați a lua parte Joi la ora 3 p. m. la înmormântarea membrului defunct Gheorghe Moise, în strada Pietrosă (Scheiu.)

Un incendiu s'a declarat ieri dimineața într-o magazie a prăvăliei Harth din Strada Lungă No. 23. Focul a fost repede stâns. Pagubele sunt neînsemnate.

Vești din Zărnești

— 4 Februarie

Epidemia de scarlatină și gripă ușoară. — Un jurt senzațional. — Tren înzăpezit.

În Zărnești și comunele din apropiere bântue scarlatina în măsură mare, cu deosebire în Poiana Mărușii, unde s'au înregistrat până acum și vre-o 7 cazuri mortale. Într-o singură familie din această comună, familia Codlea, s'au înregistrat 6 cazuri de scarlatină, dintre cari 3 mortale. A murit mama în vârstă de 44 ani, un băiat de 18 și altul de 15 ani.

Ca și la Brașov s'a ivit și la Zărnești un fel de gripă gastrică. Sunt vre-o 30 cazuri, însă cu caracter ușor.

În noaptea de Vineri spre Sâmbătă s'au furat din fabrica de celuloză 120 chilograme aramă. Făptuitorii, doi tineri brașoveni dintr-o familie ungurească, au fost prinși în flagrant de către jandarmi și predați parchetului. Săvârșindu-se cu o săptămână înainte un alt furt la un șofer, care locuiește în colonia fabricii și căruia s'au furat 30.000 lei, se crede că făptuitorii prinși ar fi și autori acestui furt. Cazul se anchetează. Se crede, că cei doi tineri ar avea complici o rudenie sau cunoștință de-a lor în amintita fabrică.

Eri, Duminică și azi, Luni, trenul Zărnești-Brașov, n'a putut circula din cauza viscolului, care a înfundat linia. Se crede că mâine, Marți, va putea circula cel puțin pe bucata Brașov-Râșnov.

Cor.

O inimă de aur

Scrisoarea și donația unui meseriaș.

Din prilejul colectei inițiate de I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile al Blajului, meseriașul Emil Olteanu, deși ortodox, a dăruit pentru școlile din Blaj frumoasa sumă de 30.000 lei adresând I. P. S. Sale următoarea scrisoare:

„Ca răspuns la apelul Esceleței Voastre, viu și eu cu familia și tovarășul meu de muncă Andrei Fărcaș și ofer suma de lei 30.000 pentru așezămintele nouă școlare..

Esceleța Voastră! Subsemnatul nu am învățat decât abia 2 clase (I—II) liceale; nu am primit dela nimenea nici un ajutor, ci ca simplul meseriaș, câștigându-mi irosimi pâinea, am cutreerat străinătatea, ca să mă perfecționez în industria mea. Încât îmi privește religunea, mătu de Blăerica soră, fiind ortodox, cu toate acestea dau suma de mai sus cu toată dragostea sufletului meu **truțuț cultura este un bun comun, iară ajutarea culturii, în special a culturii românești, este o datorință comună, o datorință românească.**

Încât privește școlile Blajului știu din experiența mea și a altora, că în privința educației s'au ridicat totdeauna peste diferențele de proveniență socială și confesională, încât la fel s'au îngrijit de educația unui băiat de țărani, de meseriaș, de intelectual sau de boier, de confesiune ortodoxă sau unită.

Sunt convins, că astăzi mai mult ca altădată se cere, ca tinăra generație să fie crescută într'un spirit adevărat creștinesc, românesc și democrat, ca astfel să se primenească, să se regenereze moravurile scumpei noastre Românie, atât de schimbată pe urma războiului..”

GIORAPI se împletesc și se întregesc în Strada Spitalului No. 37.

Tot acolo se angajează o împletitoare la mașină.

2—3

De vânzare. Teren de construcție 1000 m. p. centru. Informațiuni „Gazeta Transilvaniei”. 180 1—1

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau lunare.

Intrunirea proprietarilor de case.

Duminică la ora 10 s'a ținut în sala restaurantului Gewerbeverein o mare adunare a proprietarilor de case, la care a participat delegați din întreaga țară. Adunarea a fost prezidată de d-l Emanuel Mayer, președintele Asociației proprietarilor din Brașov.

Primul vorbitor a fost d-l avocat Garofiu. Dsa a arătat că chestiunea locuințelor și a raporturilor dintre proprietari și chiriași a luat de mult caracterul unei probleme sociale care trebuie rezolvată în mod echitabil. În Anglia, Belgia, Franța și chiar în Ungaria rezolvirea acestei probleme s'a făcut în mod satisfăcător atât pentru chiriași, cât și pentru proprietari. Numai guvernul nostru nu a rezolvit-o și această se datorește sau relei voințe sau neputinței.

Legea chirilor este o absurditate care a creat 1000 de procese și pagube de milioane atât proprietarilor cât și chiriașilor. Se hotărăște apoi expedierea mai multor telegrame M. S. Regelui, primului ministru, ministrului de justiție și celui de război.

Urmează la cuvânt delegații orașelor din țară. Din partea proprietarilor din București, vorbesc d-nii Costescu și Dobrescu, din partea asociației din Arad d-l Steinitz, din Oradea-Mare d-l Lenghel Sigismund, din Cluj d-l Fekete Nagy Bela, din Sibiu d-nii Fritz Krauss și Albrich.

Toți oratorii protestează împotriva sistemului rechizițiilor introdus în Ardeal, cer respectarea dreptului de proprietate și anularea legii chirilor.

Se dă citire apoi unei *moșni* prin care se cere desființarea legii chirilor și înlocuirea ei cu o lege transitorie la normală; crearea unui impozit de 10 la sută asupra chirilor pentru un fond de clădit; statul, institutiile publice, financiare și com. să-și plătească localul propriu; toate localurile să fie denunțate în mod automat în timpul cel mai scurt; și până la reîntrirea în normal, chirile să se ridice la proprietatea-aur.

Adunarea alege o delegație de doi membri, cari sunt însărcinați să plece la București, pentru a comunica dezideratele proprietarilor, guvernului.

Un ziar cinstit românesc este o comoară pentru casa fiecărui Român. Abonați dar „GAZETA TRANSILVANIEI”

Saxonia No. 2018

ATENȚIUNE: RABAT 10%!

Fiecare să se folosească de ocazie!

Ulterior acord din prilejul deschiderii :-: depozitului de ghete :-:

SCHREIBER ET COMP.

STRADA HIRSCHER Nr. 17

Începând dela 5—15 Februarie a. c. la fabricatele mele recunoscute de cele mai bune, ca ghete de dame, domni și copii

UN RABAT DE 10%

Cu distincă stimă:
Franz Tobie
Fabrică de ghete
COHALN—RUPEA.

179 1—3

COQUEURS BOGSZA

ULTIMA ORA

Cancelarul Austriei la București.

Cancelarul Austriei, Monseniorul *Seipel*, însoțit de ministrul de externe al Austriei *Grünberger*, au sosit Duminecă d. a. la București fiind primiți la gară de reprezentanții autorităților în frunte cu ministrul Duca. În cursul zilei de ieri ministrul *Seipel* a avut o întrevedere mai lungă cu d-l I. C. Brătianu, cu care prilej s'au discutat mai multe chestiuni de ordin economic și politic în legătură cu refacerea economică a republicii austriace.

După cât a transpirat în public e vorba ca deocamdată să se semneze o convenție comercială, care să acorde și Austriei clauza națiunii celei mai favorizate.

Astăzi, Marți, cancelarul *Seipel* și ministrul *Grünberger* vor primi pe reprezentanții presei, făcându-le comunicări asupra situației Austriei și asupra misiunii lor în România.

Congresul agricol

— Un discurs al M. S. Regelui. —

București. Duminecă s'a deschis al doilea congres de după război al agronomilor în prezența M-Sale Regelui, a membrilor guvernului și a unui număr mare de delegați veniți din toate părțile țării. Cu acest prilej M. Sa Regele a rostit între aplauzele asistenței următorul discurs:

Vin acum între dv., cum am venit și anul trecut, cu mare bucurie. Și am venit plin de nădejde, în roadele ce va aduce munca acelora cari știu ce înseamnă pământul nostru și munca agricolă. Se știe importanța lor pentru viața Statului.

Cu mare plăcere trebuie să vă mărturisesc, că văd că tot mai mult sunteți pătrunși de marea importanță ce stă în brațele voastre. Dar, una este să muncești cu brațele și alta înseamnă capul care trebuie să coordoneze munca. În această coordonare a muncii, în această îndreptare spre o activitate cât

mai intensivă și mai rațională, stă menirea voastră.

Pământul nostru aparține aceluia care îl muncesc.

Aceasta era o necesitate socială pentru noi, dar era și o măsură politică foarte înțeleaptă, căci, acela care muncește, știe că petecul ce li s'a dat este al lui, al celui mai statornic și al celui mai sigur pentru țara noastră.

Acum e vorba să îndrumăm pe acela care posedă acest pământ, spre o muncă cât mai rațională și roditoare.

Și pentru aceasta trebuie ca toți, laolaltă, să muncească cu aceeași tragere de inimă. Sunt încredințat că toți agronomii au sufletul plin de aceeași dorință și cu dragoste și iubire vor îndruma pe acei cari sunt chemați să contribuie la prosperitatea țării. Vă urez deci spor la muncă!

Sărbătorirea dlui Vaida la București.

București. Intreaga presă înregistrează marele succes pe care l-a obținut dl. Al. Vaida Voievod cu prilejul magistralei d-sale conferențe științifice Duminecă la Institutul social român. Ziarul „Presa” scrie între altele:

„Conferența dlui Vaida a însemnat pentru opera de înaltă intelectualitate și necesitate socială a Institutului de sub conducerea dlui prof. Gusti, un succes deplin meritat: în adevăr manifestația intelectuală de ieri s'a transformat într-o frumoasă manifestație națională, prin mulțimea neobicinuită a lui parte la manifestații intelectuale, care totuși ieri a umplut sala până la ultimul loc, a blocat estrada catedrelor și știrile, aprobând înălfătoarea expunere făcută de d. Vaida cu aplauze entuziaste.

Nu dorim să amestecăm politica în opera pur intelectuală și socială a savanților grupați în jurul Institutului, totuși nu ne putem opri de a rememora entuziasmul cu care publicul urmează ideile expuse de un reprezentant al Partidului național, idei cari au găsit în sufletul atâtor feluri de oameni, o corespondență justă”.

Știri mărunte. În provincia Westerbot din Laponia s'au găsit zăcăminte bogate de aramă, pucioasă, pyrit și zinc.

— Numărul locuitorilor orașului Moscova, după ultima statistică oficială, este de 1.542.874 suflete.

— Pânea s-a scumpit în Paris începând cu 1 Februarie a. c. de chilogram cu 5 centime.

— Diatr'o interpelare făcută în camera elină rezultă că din 125 000 Greci internați de autoritățile turcești în Asia mică, au fost până acuma eliberați și estradați Greciei numai 6.500

ține între Anglia și Franța o politică de cooperare, esențială pentru țările noastre și liniștirea lumii. Voi fi tot atât de sincer ca și D-voastră și în spărarea intereselor britanice puteți fi sigur că nimic nu va schimba cordialitatea sentimentelor mele. Insufleteți de atari sentimente este imposibil să dăm greș în înțelegerea unei înțelegeri efective și rodnice”.

Compromisișii din partidul liberal

Se știe că d-l I. C. Brătianu, președintele Consiliului, a afirmat că va cere instituirea unei comisii de anchetă pentru cercetarea averilor oamenilor politici și funcționarilor superiori dela 1916 încoace.

Partidul național a cerut în repetate rânduri în Camera și în presă instituirea urgentă a comisiei propunând chiar participarea lui actualului ministru al Finanțelor.

Primul ministru nu aude, nu vede. Acum, un grup de tineri liberali se agită pentru refacerea morală a partidului liberal. Deci compromisișii acolo sânt.

Tinerii liberali cari se agită pentru îndepărtarea „compromisișilor” din viața publică s'au întrunit Dumineca trecută spre a redacta memoriul ce urmează să l prezinte d-lui Ionel Brătianu.

INFORMAȚIUNI

In corpurile corpului didactic din Seculme domnește o mare agitație provocată de neachitare a salerilor profesorilor dela școala medie de fete din Mercurea-Giucului și de o ordonanță a Ministerului instrucției transmisă liceului din Gheorgheni.

Profesorii din Mercurea-Giucului n'au primit salerile dela luna Octombrie, Ministerul de domeniu care administrează școala medie de fete motivând că nu are fonduri de întreținere pentru această școală.

Un alt fapt care a „jignit” pe profesori este ordonanța recentă a Ministerului Instrucției care interzice profesorilor dela liceul Sf. Nicolae din Gheorgheni de-a mai ridica saleril pentru orele suplimentare.

Recunoașterea guvernului sovietic. Agenția Havas anunță din Londra oficial, că guvernul englez a recunoscut de jure sovietele.

O altă telegramă din Moscova anunță, că acordul comercial încheiat între Rusia și Italia va fi semnat săptămâna aceasta, când va urma recunoașterea de jure a republicii sovietice ruse din partea Italiei.

O invenție importantă. „Prager Presse” primește din Stockholm informația, că încercările făcute cu un motor pentru producerea puterii motrice hidraulice, o invenție a inginerului suedez G. Rosen, au întărit credința specialiștilor, că această invenție va avea de urmare o revoluție în comunicația căilor ferate, reducându-se prin aplicarea acestor motoare cheltuielile cu a treia parte a cheltuielilor actuale cu locomotivele mănate cu abur.

Jertfele circulației în Londra. Intre orașele, în cari se produc cele mai numeroase accidente, ocupă locul prim Londra. Numărul victimelor s'a sporit neîntrerupt în ultimii ani. În anul următor numărul victimelor s'a urcat deja la 20 000, iar recordul s'a obținut în anul expirat, 1923, când numărul celor ucși sau răniți pe străzile orașului s'a urcat la 30.000.

Căsătorii. Dr. Nicolae Ioanș advocat și dna Ana n. Damian căsătorii. Brașov, Ianuarie 1924. Sincere felicitări!

S'a hotărât cu acest prilej ca din delegația care va merge la primul ministru să facă parte d-nii: dr. An. Ionescu, deputat; Th. Orghdan, Anghel Dumitrescu, Dim. Tănăsescu, Cicero Gorgiu, Dem. I. Niculescu dr. Galimir, V. Grădinaru, D. Anasiescu, P. Vasilescu, R. Vasilescu, dr. Haim, I. Negoescu, St. Tudorache și Al. Crihan.

Delegația se va întruni din nou Joi seară, spre a da ultima redactare memoriului, în care se cere: 1. controlul averilor; 2. impunerea îmbogățitorilor de război; 3. scoaterea din administrație a compromisișilor; 4. aplicarea integrală a programului partidului.

Urmașul lui Lenin. Comitetu executiv al sovietelor rusești, în trunit la Moscova, a ales de președinte pe fostul vicepreședinte *Rikov*.

Wilson a murit. O telegramă din Washington anunță moartea fostului președinte al Statelor Unite Wilson, marele bărbat de stat, care a jucat un rol atât de covârșitor în războiul mondial prin intervenția Americii alături de aliați.

Fabrică de explozibile în Făgăraș. În ședința de ieri a camerei s'a început discuția proiectului de lege privitor la constituirea unei societăți pentru fabricarea de explozibile cu sediul în Făgăraș. Contra proiectului au vorbit ieri deputații Iurian și Madgearu conchizând că prin acest proiect ca și prin celelalte proiecte economice anunțate se urmărește aservirea vieții economice și politice a țării unei bănci și unei grupări de familie. Discuția continuă.

Starea sănătății lui Venizelos. s'a ameliorat, după ultimele știri sosite din Atena. Rezultatul examinării inimii, cu ajutorul razelor Roentgen este satisfăcător. Cu toate acestea medicii i-au dat sfatul să evite deocamdată orice agitație.

Pentru vândători. Prin ordonanță ministerială s'a oprit pe timp nedeterminat vânatul de cerbi și capre în județele Treiscaune, Brașov, Făgăraș, Sibiu și Ciuc. De asemenea și vânatul iepurilor. Incepând cu 1 Februarie a. c. cumpărarea sau vînderea de iepuri este oprită fiind pedepsită.

Cununile. D-șoara Maria N. Comșa și d-l Ștefan N. Garioiu ne anunță cununia lor religioasă, care va avea loc Duminecă în 17 Februarie la ora 12 din zi în biserica Sf. Nicolae din Zărnești. Nuni vor fi dna și dl farmacist I. Iancu Nan. Felicitări.

Avorturi în masă. — La Berlin au fost arestați farmacistul Heiser și soția sa învinuți că au provocat câteva avorturi. În decursul instrucțiunii acuzatul a depus că nu e vorba numai de câteva avorturi provocate prin intervenția sa ci de peste 400 avorturi, indicând în același timp și numele celor peste 400 femei, cari aparțin tuturor claselor sociale berlineze. Destăinuirea aceasta senzațională acuzatul a motivat-o cu faptul, că vrea să provoace un proces meustru, prin care să se atragă atențiunea Reichstagului german asupra urmărilor funeste ale acestei meserii și să se înăsprească dispozițiile învechite ale legii actuale. Senzația e cu atât mai mare cu cât cele peste 400 femei au fost citate la instrucție pentru ca să se constate adevărul afirmațiilor farmacistului Heiser.

GR. BAUL STRATAN, avocat. Pedează științifică în fața instanțelor militare. Brașov, Strada Poștei 68. 2-0

Dr. Vasile Dogariu, fost medic preparator la clinica din Cluj, stabilindu-se în Brașov. Str. Spitalului No. 63, da consultațiuni între orele 2-4. 9-10

Politica de cooperare anglo-franceză

Doi scrisori importante.

Londra, 5. — Textul scrisorilor schimbate de curând între primul ministru englez și d. Poincare a fost publicat ieri seară și sunt de următorul conținut:

Scrisoarea lui Macdonald

„Țările noastre au mers umăr la umăr, prin vremuri de grea cumpănă și au făcut jertfe împreună pentru cauza comună astfel că cu prilejul intrării mele în guvern, vă adresez această notă personală, nu numai spre a vă informa de această schimbare, ci pentru a vă trimite salutarile și urările mele. Am găsit multe lucruri neorânduite, pricinuându-ne turburări, vă asigur însă că mă voi strădui zilnic, de a le aranja în folosul nostru reciproc. Aveți opinia voastră publică eu am pe a mea, aveți de păstrat și de proteguit interesele voastre naționale, eu le am pe ale mele. Adeseori aceste interese ar putea fi în conflict, însă sunt sigur că prin bunăvoință aceste conflicte se pot orândui, astfel ca Franța și Marea Britanie să rămână în strânsă cooperare. Putem fi sinceri fără a fi ostili, putem apăra interesele țării noastre fără a fi dușmani. Ajungiți Antanta va exista de fapt și Franța în unire cu Anglia vor

putea stabili pacea și siguranța în Europa”.

Răspunsul lui Poincare.

„Sunt mișcat de conținutul scrisorii prin care mă informați că ați preluat înaltele voastre funcțiuni și prin care îmi trimiteți bunele voastre urări. Nădăjduesc din suflet că storiile voastre pentru propășirea țării voastre vor fi încoronate de succes. Legăturile care unesc țara voastră cu a mea au fost consfințite prin încercări și jertfe comune. Puteți fi sigur că aceste vremuri sunt neșterse în memoria mea.

Și eu regret profund că diferite chestiuni importante pentru țările noastre nu au fost încă rezolvate. Ca și D-voastră, voi face tot posibilul spre a le rezolva printr'o înțelegere prietenească și pentru foloasele noastre reciproce.

Deși va trebui să fim seama de opinia publică din țările noastre respective, deși avem de salvardat interesele noastre naționale, eu sunt încredințat că desfășurând fiecare din noi o acțiune viguroasă în sfera sa precum și mută bunăvoință despre care vorbim spre a orândui problemele cari ni se întrupează, le vom putea rezolva în așa mod încât să putem men-